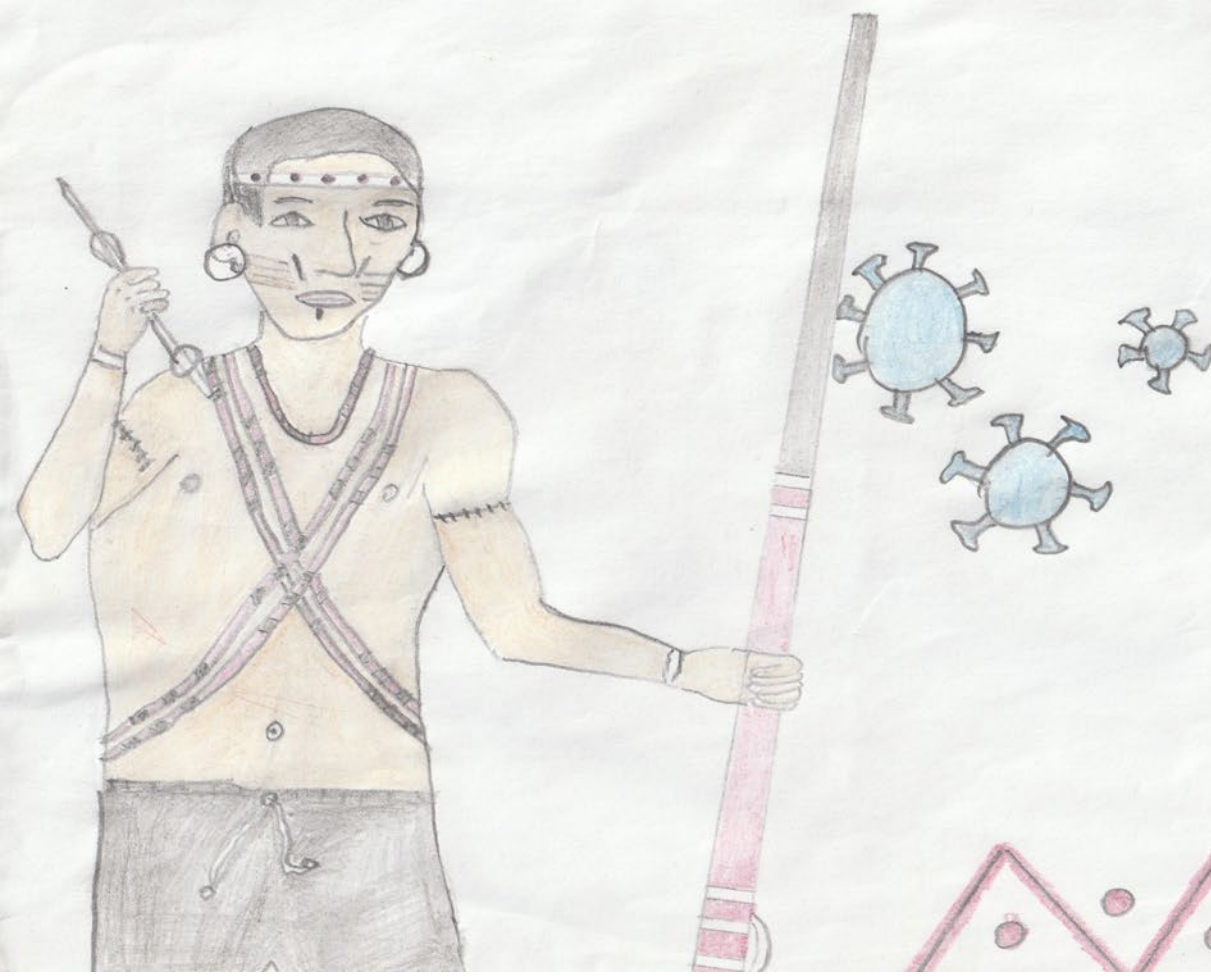




*Cartilha
Prevenção
contra
COVID-19
em língua
Matis*

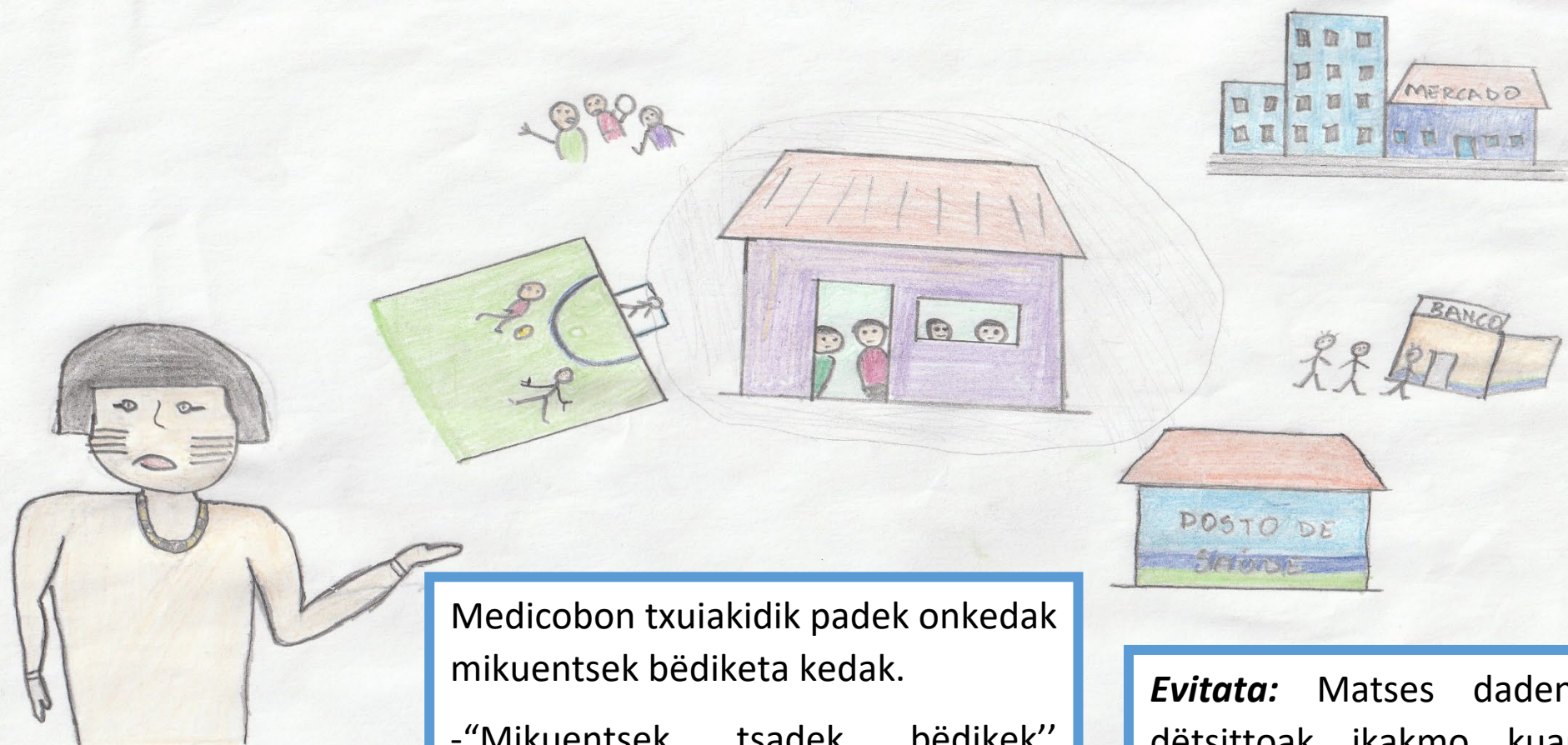


Nukin wëtsibo:

**Minbi kuakak onkexo PANDEMIA
DO CORONAVÍRUS kexo?**



-COVID-19 tximu tximuankit vírus **CORONAVÍRUS** sën txot atxuëxtapa wespek tëkkeanbokit, **PANDEMIA** kekin kuënakit. Tudemenkimodapa bëtmeankit vírus Brasil wesatpek tëkkeanbokit.



Medicobon txuiakidik padek onkedak
mikuentssek bēdiketa kedak.

-“Mikuentssek tsadek bēdikek”
Matsesbo mitson xubukimon epapa
bēdikedokota kek, Matses wētsi bēt
istitnan nemen ikek cidadeno
kapuemen ikek kek.

Evitata: Matses dadenpakimo
dētsittoak ikakmo kuanendak,
pete bedakno ikek, bola sekakno
ikek bancono bēdikekuanakno
ikek keakno.

*Bëdikete bedakimo ikaknobin
aldeiano ikedak.*



Mitson txotno

Min xubuno

Bëdakimoen mitso txuixunakit.

#MITSONALDEIANOBËDIKETAPARENTIBO!

Në txotxokit wëxën

Cidado kuan kuan kimoemen iktepat vírus bettesinanek.



Txonadakit atxuëx bët txu vendeakitbo cidadeno atxuëx bëtaxak tsat tsatdaneme nëbi. Bamano auëda nakaemen ikek kapukin vírus betmeax kuan kuan nauate patkit në dapa bëdiken.

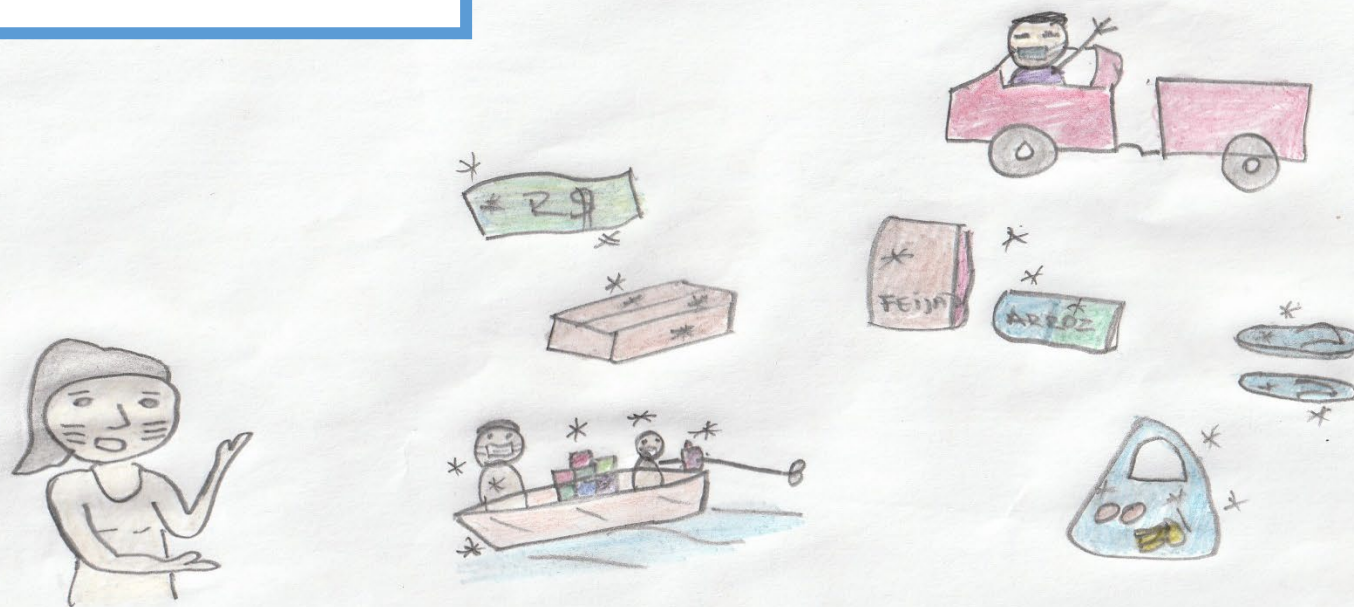
Bëdakimo ikkit!

Nawabo mitson aldeiano edetmenda ain kaenda!



Min aldeiano noëx kuenta nakano kakitkimo epapa nakaek, abidada padek naketa kekin sauden txonatkitbon txuiakpadeki, mibi tsadak noxon SESAI ikek estados ikek município ikek tet xun txuiak padek.

Tanawaek tsattak!



Cidadenoëx txokit atxuëx xin vírus txotsenamidak!

- Txu atxuëx xënbín nètë dadempa ikek aben ikek danëtdedak, Matsesën ukëmëdukin abi ikawaedak, tanawademen ikek isademen ikek.

Aldeiano atxuëx ëtkit tetbin dauktepat ikedak.



- Atxuëx umanukkuëx txokit tetbin bédakimoen xiktsenamidak waka bétan sabonën, álcool Gel ikek tet xun, apademen ikkin waka sanitárian waka kakuxakitdën, nē dadawaten txuibanakpadenbi.

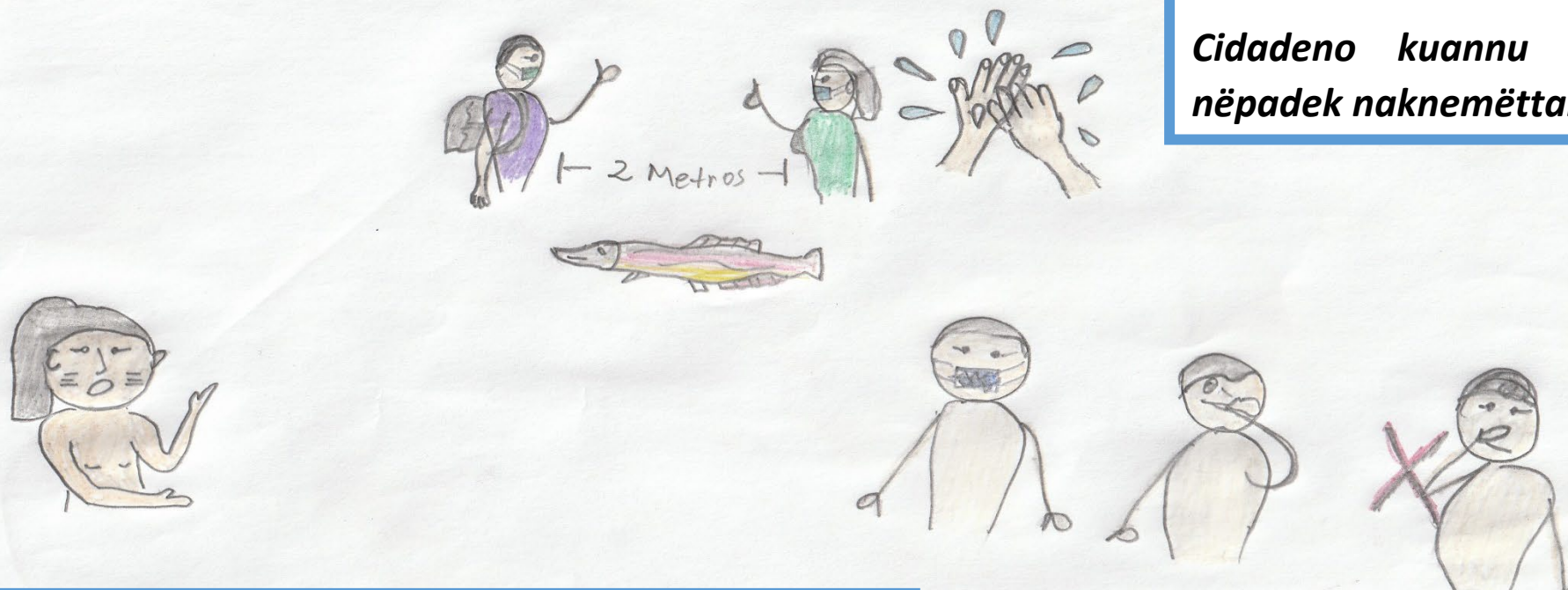


Istak bēdakimo ikkit dadawakit:



- Cidadoñx txotxowakitbo bin akuentsëk bēdikaedak, parente wētsibo atxuëx beta isnan isan nemen ikek 14 nētē kuenek bēdikenuk, atet nētē ikekin mikui vírus mēkek iktsënaki, tanawademen ikkkin mikui nukin wētsibo menetsenak. Abikimobin kaedak, nuki **CORONAVÍRUS** tanawademen ikek tximukin menetsenamidak!





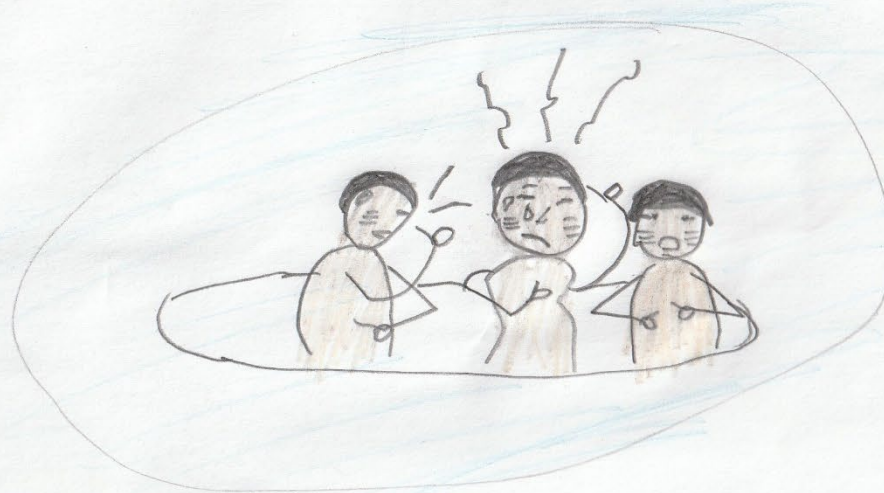
Bëdek mëkadakit ista!

***Cidadeno kuannu kekimoeki,
nëpadek naknemëttak:***

- Dabëtpa metros ikekik Matses wëtsi ikakno nittak;
- Sabonnën abidada mëxkittak, mëkënën béduno mixkin kaenda, ëkxakno ikek bëmananno ikek maxakkete ikek kenu;
- Bëden txuiekik dëtokkete kimo dëtokketa kedak, tecido kimo xeakit;

- Aktixanek toxokek kekinbik, mitson mëpuku ukëmëduk dëtokketak minbi mibi dabëdikekitbo menemen iknux aktixantak;
- Menenannenda min txu copos ikek, canecos ikek, pratobo ikek, tsanut ikek kenu;

Tximu isat kuenakit.



- Ikenkit ikek, bëdek xakan kemen ikek, toxokewitpek toxo ikek, apademen ikek widën pimenpa ikek xakankeki, mibentsëk min xubun epapa 14 nëtë ikek tsattak, min wëtsibo mëduk kek meneanen. Apadek, tximukinbik, sauden txonatkitbo txuita tudemen.

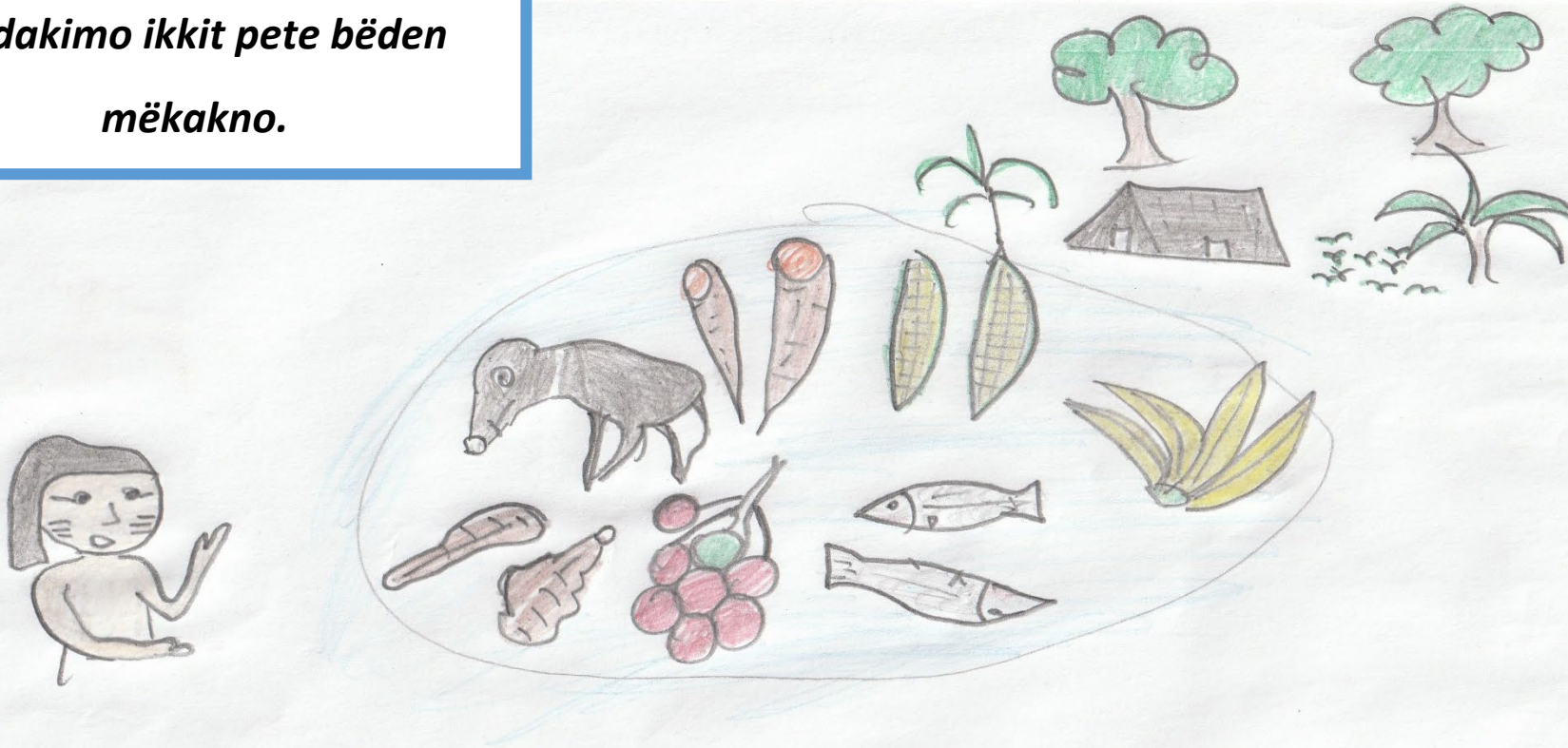
**Proposta xek bëden sinanek
bëdiketekit comunidaden saúde
sinanxunakit.**

Mitson liderançاسوببët onketak!



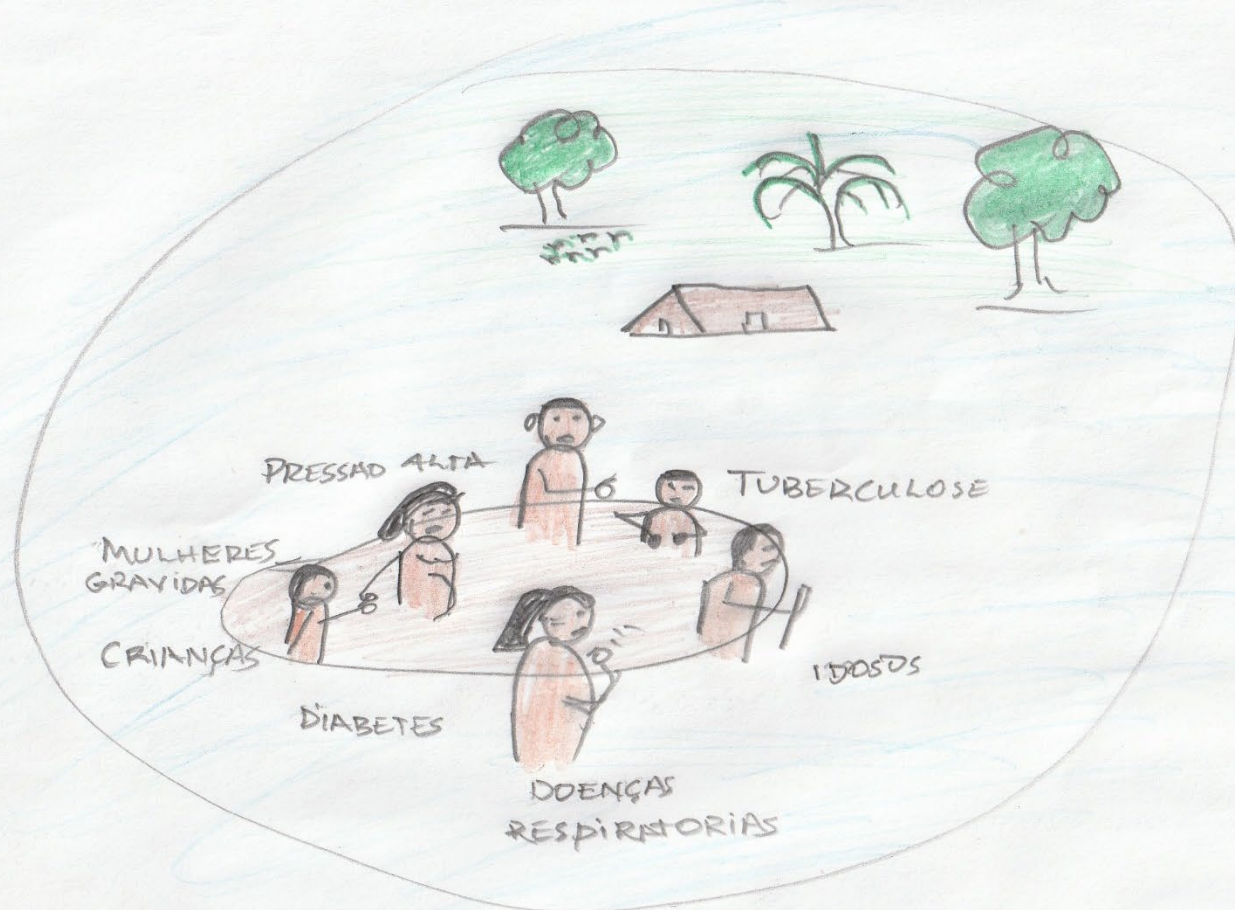
- Nukin organização comunidadebonak widënkimo iknu nakanux kuantak bëdek bëdikenun!
- Parente wëtsibobin aton associações noëx naknemëttokoedak txubo comunidadeno bëdiketbo bet xunnux. Apadek, dabëtsëk Matses kuantepat cidadeno txu Bëdakimo ikkit atxuëx xun sinanakit bet xunnek. Txowakin, naknenax petebo atxuëx higiene wax aldeiano txoek.

*Bëdakimo ikkit pete bëden
mëkakno.*



- Nëbibin mikui mitson petekimo menandokotepat ikedak mitson xubuno aldeia wëtsino ikek tet.
- Pete ikkit ikek, nimëduk ikkit ikek nimëduk iwi bëpin ikek, nëixen baku"widën wakit ikek, txapa ikek, nëix ikek dawë menanakit ikek tedin pete bëda ikkit kimobo ikedak, bëdek tsatnun peakit!
- Nibënkin mitson aldeia pete maëno bettokotak, apadax mitson wëtsibo bët pete ikek ëxë ikek tet menenan menenantak!

Tanawata!!!



- Matsesbo bēdapimen ikkitbo cidadeno kuan kuannemen iktepadikedak.
- Comunidadeno bēdek naknemēdax Matses dabētsek kuantak cidadeno, bēamaenda Matses bēdapimen ikkitbo aldeia noëx kuenenda, bakuë apatbitbik ikeda cidadeno kuanemen, nadakek, akitdën tximu menebanek.



Elaboração do Informativo

Desenhos: Pixi Kata Matis e Shawa Matis

Diagramação: Tales Vinícius Marinho de Araújo; Mislene Metchacuna Martins Mendes; Taciana de Carvalho Coutinho.

Tradutor na língua indígena (Etnia): Pixi Kata Matis e Shawa Matis

Edição e Organização: Tales Vinícius Marinho de Araújo; Mislene Metchacuna Martins Mendes; Taciana de Carvalho Coutinho.

Apoio aos tradutores indígenas: ***Coordenação Regional Vale do Javari/FUNAI***